

Mr. Ahmet Alibašić, Mustafa Hasani

IZ LJETOPIISA FAKULTETA ISLAMSKIH NAUKA 1996.-2000.

Dr. Jusuf Ramić na čelu Fakulteta islamskih nauka

U skladu sa odredbama člana 7. Statuta Fakulteta islamskih u Sarajevu, Savjet Fakulteta islamskih nauka u Sarajevu na svojoj sjednici, održanoj 28. septembra 2000. g. donio je Odluku da se prof. dr. Jusuf Ramić imenuje za dekana FIN-a u mandatnom periodu od dvije godine.

Rijaset IZ u BiH je, nakon što je ustanovio da je Savjet FIN-a ispoštovao propisanu proceduru za imenovanje dekana FIN-a, na temelju člana 52. Ustava IZ u BiH, a u vezi sa članom 7. i 14. Statuta FIN-a u Sarajevu i Odluke Savjeta FIN-a br. 204/00 od 28. 9. 2000. donio rješenje o imenovanju dekana Fakulteta islamskih nauka u Sarajevu.

Dosadašnji dekan, prof. dr. Omer Nakičević, je nakon dugogodišnjeg uspješnog vođenja Fakulteta (1986.-89. /v.d. rektora i lektor ITF/, dekan 1993.-2000.) penzionisan. Najznačajniji rezultati ostvareni u tom periodu su uvođenje postdiplomskog studija, obnova zgrade Fakulteta i prevodilački projekat *U okrilju Kur'ana*.

Vijest o izboru novog dekana FIN-a objavili su *Oslobođenje*, *Dnevni Avaz* i druga sredstva javnog informiranja.

U povodu izbora prof. dr. Jusufa Ramića za dekana FIN-a na adresu dekanata su stigle brojne čestitke od kojih izdvajamo one Glavnog odbora Udruženja ilmije i njenog predsjednika Muharem-ef. Hasanbegovića, udruženja građana *Selam* iz Zenice i njenog predsjednika hfz. Halil-ef, Mehtića, Muftije tuzlanskog, Husejn ef. Kavazovića i njegova ureda, Nastavno-naučnog vijeća Islamske pedagoške akademije u Bihaću i Kolektiva Islamske pedagoške akademije u Zenici. Uredništvo i osoblje FIN-a se pridružuju čestitkama.

Dekan FIN-a u javnim glasilima

U toku ove godine dekan FIN-a, prol dr. Jusuf Ramić, više puta je davao intervju za domaće medije. Jedan od njih bio je tematski posvećen Ramazanskom bajramu, a objavilo ga je "Oslobođenje." Drugi intervju također dat u Oslobođenje (30. januar 2001. g.) bio je posvećen pitanjima uloge FIN-a u vjerskom i kulturnom životu muslimana BiH i nekim organizacionim pitanjima kao što je uključenje Fakulteta u Univerzitet u Sarajevu. Govoreći o prostornim uvjetima u kojima je Fakultet radio i danas radi prof. Ramić je istakao:

"Problem nedostatka prostora na Islamskom teološkom fakultetu datira od 1977. godine (godina osnivanja Fakulteta), kada smještaj dobija u zgradi "Đulagin dvor", sjedištu Gazi-Husrev begove medrese. Kada su prostorije "Đulaginog dvora" postale pretijesne i za studente i za učenike Medrese, profesori tadašnjeg Islamskog teološkog fakulteta su se sjetili zgrade bivše Šerijatsko-sudačke škole. No, njeno vraćanje pod ingirencije IZ ostvareno je tek u vrijeme agresije na BiH, 1993. godine, kada su profesori i studenti u razrušene prostorije bivšeg muzeja prenijeli sve ono s čime je Fakultet raspolagao.

Mi smo u tim prostorijama radili, a tek kasnije je Vlada Katara uložila ogromna sredstva u adaptaciju zgrade kojoj je time vraćen njen prvobitni izgled."

Osvrćući se na najznačajnije ostvarene projekte na Fakultetu u nekoliko posljednjih godina prof. Ramić podvlači slijedeće:

"Ono što ja želim podvući jesu dva projekta: prvi je projekat bio izrada udžbenika arapskog jezika za osnovno i srednje obrazovanje Federalnog ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport. Naši profesori su pripremili programe arapskog jezika, a potom pristupili izradi udžbenika po najnovijim metodama za učenje. Udžbenici koji su dijeljeni besplatno, a čije je štampanje finansirala Kuvajtska humanitarna organizacija, naišli su na dobar prijem. Drugi je projekat prevođenja djela «Fi zilali'l-Qur'an» (U okrilju Kur'ana), autora Sayyida Qutba, čovjeka koji je svojim komentarom Kur'ana obilježio našu epohu. Njegova knjiga je zapravo tumačenje Kur'ana (tefsir) u trideset tomova i prvo je djelo takve vrste u potpunosti prevedeno kod nas... Prevod ovog djela je ujedno i sedmi prevod Kur'ana na naš jezik."

Konačno na upit o uključenju Fakulteta u Univerzitet u Sarajevu izjavio je:

"Ta tema je, sjećam se, bila nametnuta odmah nakon prvih izbora, 1990. godine. Univerzitet u Sarajevu je trebao biti uključen u Asocijaciju evropskih univerziteta. Međutim, u svom sastavu Sarajevski univerzitet nije imao teološku komponentu, te po evropskim standardima nije zadovoljavao kriterije za uključenje. Pregovore s predstavnicima teoloških fakulteta predstavnici Univerziteta počeli su u vrijeme kada takvi fakulteti nisu bili ni priznati. Tada su nas priznali i to je bilo 1990. ili 1991. u vrijeme kada je rektor Univerziteta u Sarajevu bio Nenad Kecmanović. Mi smo vodili razgovore jer je i nama bilo u interesu da se uključimo u Sarajevski univerzitet. Sjećam se, bilo je prijedloga o dva modela uključivanja teologije u Sarajevski univerzitet. Prvi oblik je bio prijedlog obrazovanja teološkog univerziteta unutar Univerziteta u Sarajevu, a drugi formiranje teološke zajednice. Tadašnji vrh islamske zajednice je preferirao drugi oblik s tim da Islamski teološki fakultet zadrži svojstvo institucije Islamske zajednice i da mu bude osigurana akademska i administrativna autonomija.

Pregovori o pridruživanju Fakulteta islamskih nauka Sarajevskom univerzitetu se ne vode već skoro deset godina. Nastavak pregovora zavisi od volje Islamske zajednice kao osnivača Fakulteta, ali i od samog Univerziteta u Sarajevu da ponovo pokrenu pregovore kako sa Fakultetom tako i sa visoko obrazovnim ustanovama Katoličke i Pravoslavne crkve u BiH. Ideja o kojoj se, pored ideje prisajedinjenja, na Fakultetu islamskih nauka razmišlja, jeste i formiranje islamskog univerziteta u čiji bi sastav ušle islamske pedagoške akademije iz Bihaća i Zenice, Gazi-Husrev begova biblioteka, kao i Odsjek islamske teologije i Odsjek pedagogije koji bi iz odsjeka Fakulteta islamskih nauka prerasli u samostalne fakultete. Uključivanje u Univerzitet u Sarajevu doprinijelo bi boljem položaju studenata Fakulteta koji bi imali sve beneficije kao i studenti drugih fakulteta. Da takva ideja studentima Fakulteta islamskih nauka izgleda prihvatljiva, svjedočo i njihov rad u okviru Unije studenata Univerziteta u Sarajevu.

Intervju dat u Preporodu bio je također posvećen pitanjima rada Fakulteta i njega donosimo u cjelosti:

1. Budući da ste profesor FIN-a od njegovog osnivanja dobro poznajete stanje na ovoj važnoj visokoškolskoj ustanovi. Možete li nam reći kakvu ulogu FIN ima na ovim prostorima?

Veliki je značaj ovog fakulteta. Bošnjaci su u prošlosti svoje potrebe za visokim i stručnim vjerskim obrazovanjem ostvarivali u Carigradu, Kairu i Bagdadu. Padom Osmanske Carevine

i njenih zapadnih provincija pod Austro-Ugarsku, oni su bili otcijepljeni od vjerskoprosvjernih centara muslimanskog svijeta. Duhovni i fizički opstanak muslimana na ovim prostorima u novim društvenim okolnostima zahtijevao je i osnivanje novih vjerskoprosvjernih ustanova. Tako je nastala Šerijatsko sudačka škola 1887., Viša škola Alija u okviru GHB medrese 1930., Viša islamska šerijatsko teološka škola (VIŠI) 1935. godine i, na kraju, FIN 1977. godine. U svom dvadesetogodišnjem radu FIN je poklonio svome narodu najveći dio vjerske inteligencije. Svršenici ovog fakulteta su nosioci vjerskokulturnog života muslimana na ovim prostorima. FIN u BIH ima ulogu da obrazuje vjerske službenika, vjeroučitelje, profesore na medresama i znanstvene istraživače na polju islamistike. U tome leži njegov značaj ovdje i šire na prostorima jugoistočne Evrope.

2. Da li planirate u budućnosti specijalizirati studij na Fakultetu i omogućiti studentima da još u toku studija odaberu predmete koje bi voljeli specijalizirati?

Danas na Fakultetu islamskih nauka postoje dva odsijeka: Islamsko-teološki i Pedagoški odsijek. Pedagoški odsijek postoji još od 1992. godine. Oba odsijeka je verificiralo Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i fizičke kulture R BiH. Pored ovih odsijeka, postoji još

od 1994. godine i postdiplomski studij na ovom fakultetu. Odbranjeno je nekoliko magistarskih disertacija i jedan doktorat. Nastavni plan i program će i u ovome mome drugom mandatnom periodu doživljavati izmjene i dopune. Nameće se ideja da se krene i sa osnivanjem katedri kako bi se omogućilo studentima da se još u toku studija opredijele za predmete koje kane specijalizirati.

3. Postdiplomski studij je važan segment FIN-a. Sta nam možete tome?

Postdiplomski studij je uveden 1994. godine. On je regulisan Statutom FIN-a usvojenim 1991. godine (poseban Plan i program). Traje dvije godine. Prve godine kandidati slušaju predavanja i polažu . Druga godina je rezervisana za rad sa mentorom (konsultacije, referati, razgovori). Izrada i odbrana magistarskog, odnosno doktorskog rada. Do sada su odbranjena tri magistraska rada uglavnom iz naše kulturne baštine i jedan doktorat pod naslovom *Stil kur'anskoga izraza*, a u pripremi je veći broj magistarskih radnji.

Postdiplomski studij na FIN-u razdijeljen je u šest tematskih specijalizacija ili katedri unutar kojih su zastupljene sve temeljne, uvjetno rečeno teološke discipline i discipline iz humanističkih znanosti koje imaju dodira s temeljnim disciplinama. Na postdiplomski studij mogu se upisati diplomirani studenti ovog Fakulteta i fakulteta programskih srodnih naučnih disciplina sa prosječnom ocjenom osam.

Nastavom rukovodi Kolegij postdiplomskog studija, a naučni profil studija utvrđuje organ Fakulteta.

Simpozij o životu i djelu Husein- ef. Đoze

Fakultet islamskih nauka je 7. juna 1997. g. organizirao seminar životu i djelu Husein ef. Đoze prvog profesora tefsira na ovoj ustanovi. Na ovom seminaru svoje referate su podnijeli

prof. dr. Omer Nakičević, prof. dr. Jusuf Ramić, prof. dr. Enes Karić, mr. Ibrahim Džananović, mr. Mesud Hafizović, Mustafa Hasani, te drugi vjerski i kulturni radnici. Radovi sa ovog seminara objavljeni su u istoimenom zborniku radova (Sarajevo, Fakultet islamskih nauka, 1998.).

Zvanično otvorenje renoviranog objekta FIN-a

Renovirana zgrada Fakulteta islamskih nauka zvanično je otvorena 24. aprila 1998. g. Renoviranje objekta finansirao je katarski princ Hamed Halifa 'Ali Thani.

Promocije nastavnika i saradnika FIN-a

Na redovnoj sjednici Nastavno-naučnog vijeća FIN-a održanoj 6. novembra 1998. g. u viša akademska zvanja promovirani su: prof. dr. Enes Karić u zvanje redovnog profesora, doc. dr. Rešid Hafizović, u zvanje vanrednog profesora, dr. Adnan Silajdžić u zvanje docenta, mr. Džemaludin Latić, mr. Enes Ljevaković i mr. Ismet Bušatlić u zvanje predavača. Na sjednici NNV FIN-a 18. juna 1999. g. mr. Orhan Bajraktarević i mr. Zuhdija Hasanović promovirani su u akademska zvanja predavača. Od 7. novembra 2000. g. mr. Ahmet Alibašić radi kao asistent na Povijesti islamske kulture i civilizacije.

Doktorirao prof. Ismet Bušatlić

Profesor Povijesti islamske kulture i civilizacije, dr. Ismet Bušatlić, stekao je naučno zvanje doktora nauka 13. januara 2000. g. na Univerzitetu Complutencse (Madrid) uspješnom odbranom svoga rada pod naslovom "Špansko-arapska djela u Bosni i njihov utjecaj na vjerski i intelektualni život Bošnjaka".

Savjet FIN-a u novom sastavu

Dana 23. 6. 2000. g. održana je konstituirajuća sjednica novog Savjeta Fakulteta u sastavu prof. dr. Jusuf Ramić, prof. dr. Enes Karić, prof. dr. Rešid Hafizović, doc. dr. Adnan Silajdžić, dr. Ismet Bušatlić, mr. Ibrahim Džananović, mr. Hilmo Neimarlija (predsjednik), prof. dr. Sabira Hadžović, prof. dr. Amir Ljubović, prof. Mehmed Akšamija, prof. Zulejha Ridanović, gosp. Muhammed Salkić, te predstavnici studenata Meliha Softić, Ahmed Huskanović i Fahrudin Sijamhodžić.

Ramazanski dersovi 1421. h.g.

I ove godine je nastavljena praksa održavanja *Ramazanskih dersova* na inicijativu reisu-1-uleme dr. Mustafe ef. Cerića. Dersovima su prisustvovali ugledni bočnjački političari, javni i znanstveni radnici, a održavani su u prostorijama Fakulteta islamskih nauka. Nakon dersova učesnicima je priređivan zajednički iftar. Susreti su okončvani obavljanjem teravih namaza u džamiji Fakulteta.

Među predavačima su bili i profesori Fakulteta. Prof. dr. Jusuf Ramić je 14. decembra 2000. g. / 18. ramazana 1421. h.g. održao predavanje o temi "Kur'an časni - najveća mu'džiza Allahovog |Poslanika", a dr. Džemaludin Latić 19. ramazana / 15. decembra o temi "Osobenosti potpunog islamskog odgoja".

Prof. dr. James Winston Morris posjetio Fakultet

U petak 4. maja 2001. g. Fakultet islamskih nauka imao je čast ugostiti prof. dr. James Winston Morrisa, redovnog profesora na Univerzitetu Exeter, velika Britanija. Prof. Morris je tom prilikom, nakon uvodnog izlaganja dekana Fakulteta, prof. dr. Jusufa Ramića održao predavanje na temu "Ibn 'Arebi i zadaci duhovnog uvida i stvaralaštva." Fakultet islamskih nauka bio je jedna od tri stanice na gostovanju prof. Morrisa koga su zajednički organizirali filozofski fakultet u Sarajevu, Naučno-istraživački institut "Ibn Sina", Fakultet islamskih nauka Sarajevo i Izdavački centar Rijasetu IZ u BiH El Kalem". Profesor Morris je održao prigodna predavanja i na Filozofskom fakultetu i Institutu Ibn Sina, a El-Kalem je sva tri predavanja objavio na izvornom engleskom pod naslovom: *Islamic Thought in a World Civilization*, kao i prijevod : *Islamska misao u svjetskoj civilizaciji* koga su sačinili dr. Rešid Hafizović, dr. Adnan Silajdžić i hfz. mr. Nevad Kahteran.

Magisteriji i doktorati na FIN-u

Fakultet islamskih nauka je 8. decembra 1999. g. proizveo svog prvog doktora nauka. Toga dana je svoju doktorsku disertaciju o temi "*Stil kur'anskog izraza*" pred komisijom FIN-a uspješno odbranio dr. Džemaludin Latić.

Do sada je na Fakultetu islamskih nauka akademsko zvanje magistra steklo šest kandidata:

1. Mr. Hfz. Fadil Fazlić, 16. decembra 1998. g. «*Komparacija između Hafsovog i Veršovog kiraeta*»
2. Mr. Zuhdija Hasanović, 26. maja 1999. g. "*Muhaddis Mustafa Pruščak i metode odgoja u djelu 'Er-Radi li'l-murteidi: šerhu'l-Hadi li'l-muhtedi*»
3. Mr. Ibrahim Džafić, 1. marta 2000. g. "*Glosa Ibrahima Opijača na uvod Bejdavijevog tefsira*"
4. Mr. Muharem Omerdić, 23. novembra 2000. g. "*Doprinos Ahmeda Bejadi-zadeta razvoju akaidске nauke: iman, spoznaja i znanje u njegovim djlima 'El-Usul'l marifa' i 'Išratu'l-tneram min idarati'Hmam'*"
5. Mr. Muhamed Mehanović, 10. maja 2001. g. «*Ličnost Ahmeda Mujezin-zade kao muhaddisa u djelu "Enisu'l-va'izin" uz osvrt na njegovu ličnost kao mufessira, sufije i pedagoga*».
6. Mr. Nedžad Grabus, 5. 6. 2001. g. «*Doprinos Šejha Juje tumačenju bitnih odrednica kaside Al-Amali*».

Izdavačka aktivnost Fakulteta

Fakultet islamskih nauka je u periodu od pojavljivanja zadnjeg zbornika okončao projekat prevođenja tefsira *U okrilju Kur'ana (Fi zilali'l-Kur'an)* od Sejjida Kutba. Ovaj projekat je vodio prof. dr. Omer Nakičević, a u njega su još bili uključeni prof. dr. Jusuf Ramić, mr. Mesud Hafizović i mr. Enes Ljevaković.

U toku je prevođenje hanefijskog pravnog djela *Multeka'l-ebkur* od Ibrahima el-Halebija. I ovaj projekat vodi prof. dr. Omer Nakičević a u njemu trenutno učestvuju mr. Ibrahim Džananović, mr. Enes Ljevaković i dr. Džemaludin Latić.

Fakultet je u ovom periodu izdao i slijedeća djela:

1. Omer Nakičević. *Uvod u hadiske znanosti* (3. dopunjeno izdanje), 1997.
2. *Život i djelo Husein-ef. Doze: Zbornik radova sa naučnog simpozija* (Sarajevo, 7. juna 1997. g), 1998.,
3. Omer Nakičević. *Hadisi sa komentarom: predavanja za II godinu-pedagoški smjer*, 1998.
4. Omer Nakičević. *Kur'anski belagat i njegov i'džaz: nadnaravnost Kur'ana*, 2000.,
5. *Zbornik radova u povodu objavljivanja Fi Zilali'l-Kur'an na bosanskom jeziku*, br. 6., Sarajevo, 2000.

Izdavačka aktivnost nastavnika i saradnika Fakulteta

Prof. Dr. Jusuf Ramić

1. *Tefsir - tumačenje i razumijevanje Kur'ana*. Tuzla: Harfo-graf.

Interpretacija (tefsir) Kur'ana uvijek je bila veoma važna i najplemenitija muslimanska vjerska nauka koja proučava Božiju Riječ, njeno značenje, pravilno čitanje i praktičnu primjenu u vidu detaljne egzegeze sa historijskim, teološkim i gramatičkim objašnjenjima svih razina i svakog reda. Koristeći se najčešće lingvističkom metodom tumačenja Kur'ana, autor polazi s područja jezika Kur'ana i njegovu poruku propituje kroz njegov jezik. Autor pored ovoga ima u vidu i druga tumačenja: tradicionalno, racionalno, znanstveno itd. Dok ide od sure do sure, autor posebno detaljno analizira islamske dužnosti i obaveze, islamske i imanske šarte, propituje autentičnost povoda Objave, itd.

Knjiga je sačinjena od tekstova koji su nastali u jednom slijedu tokom četiri godine. Svi su objavljeni u *Preporodu* u rubrici "Fi Zilali-1-Kur'ani" koju je svojevremeno pokrenula redakcija ovog lista.

2. *Bošnjaci na El-Azheru*. Sarajevo, El-Kalem, 1997.

Autor u ovoj studiji govori o El-Azheru, kao najstarijem sveučilištu u Svijetu: Dolazak Napoleona Bonaparte i nevolje sa kojima se susreće ovaj Univerzitet. Otpor francuskoj okupaciji. Reforma Univerziteta. Halka - sistem u povjesti islamske edukacije. Rektori El-Azhera.

U drugom dijelu autor govori o Bošnjacima na El-Azheru prije i poslije Prvog svjetskog rata, zatim o Bošnjacima na ovom univerzitetu poslije Drugog svjetskog rata, njihovom ukupnom kulturnom stvaralaštvu na polju epigrafike i kaligrafije, enciklopedistike i bibliografije, islamistike i arabistike, prevodilačke djelatnosti itd.

Na kraju u djelu se nalaze i bio-bibliografski podaci o Bošnjacima svršenicima El-Azhera.

3. *Obzorja arapsko-islamske književnosti*. Sarajevo, El-Kalem, 1999.

U djelu se govori o predislamskoj i ranoj islamskoj poeziji kao biserima arapske književnosti. U fokusu su bila najznačajnija imena ovog perioda, Hasan ibn Sabit, Ka'b ibn Zuhejr, El-Hansa i dr. Djelo tretira i posebnu vrstu arapskog književnog izraza - tzv. mekamati, a potom i islamijati...

Posljednje poglavlje ove knjige "Izučavanje arapskog jezika kod nas" može se smatrati i svojevrsnim prilogom knjizi, ali i njenim prirodnim sastavnim dijelom budući da ono zahvaća čitav jedan period: od osmanskog, do onog poslije agresije na BiH.

4. *Izbor Poslanikovih hutbi.* Sarajevo, El-Kalem, 2001.

U djelu su obrađene trideset i tri Poslanikove hutbe. Obrada je obuhvatila: arapski tekst hutbe, prijevod na naš jezik, stepen autentičnosti, biografija prenosioca hutbe i njeni izvori.

U uvodu dat je pregled nastanka i razvoja hutbe od predislamskog doba i ranog islama: karakteristike hutbe u predislamskom dobu, njene osobenosti u islamskom periodu, motivi i teme Poslanikovih hutbi, karakteristike i rječitost Allahova Poslanika, alejhi's-selam.

5. *Udžbenici arapskog jezika* (I, II, III). Sarajevo, Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta FBiH (MONKS FBiH), 1997. (u saradnji sa dr. Omerom Nakičevićem i mr. Mesudom Hafizovićem).

Udžbenici su rađeni za I, II. i III. razred osnovne škole. Obogaćeni su i likovnim priložima koji ispunjavaju zahtjeve u pogledu informacione i estetske vrijednosti. Oni su funkcionalni i usklađeni sa prirodom nastavnog predmeta i psihofizičkim karakteristikama učenika ovog uzrasta.

Prijevod:

1. Sejjid Qutb. *U okrilju Kur'ana.* Sarajevo, Fakultet Islamskih lauka, 1996-2000.

Sejjid Qutb, autor djela, jedan je od najpoznatijih savremenih mufessira. Ovim tefsirrom on je obilježio naše vrijeme, našu epohu. Pripadao je pokretu Muslimanska braća. Osuđen je i pogubljen 1966. Iza sebe je ostavio mnoga djela između kojih i ovaj tefsir u trideset velikih tomova. Autori prijevoda su uložili maksimum truda i ovaj, na ovim prostorima neophodan tefsir, priveli kraju. Neka ih Allah nagradi.

Prof. dr. Omer Nakičević

1. *Historijski razvoj institucije Rijaset*, Sarajevo, 1996.,

2. *Arapski jezik*, I, II. i III. razred osnovne škole, Sarajevo, MONKS FBiH, 1995. (U saradnji sa prof. dr. Jusufom Ramićem i mr. Mesudom Hafizovićem).

3. *Uvod u hadiske znanosti*, 3. dopunjeno izdanje. Sarajevo, FIN,

4. *Historijski razvoj Fakulteta islamskih nauka (1887. - 1998.)*, Sarajevo, FIN, 1998.,

5. *Hadis sa komentarom* (predavanja za II godinu - pedagoški smjer), Sarajevo: FIN, 1998.

6. *Kur'anski belagat i njegov 'idžaz - nadnaravnost Kur'ana*, Sarajevo, FIN, 2000., str. 216.

7. "*Hafiz Sejjid Zenunović i njegov prijevod Kur'ana*", Anali GHB, knjiga XVII-XVIII (1996): 7 - 30,

8. "Odgovor na izazov vremena", *Blagaj: Islamsko predanje i bošnjačko naslijeđe*, vol. I, br. 8 (1997): 51-55,

9. "O jezičkim posebnostima neobjavljenog prijevoda Kur'ana od Sejjida Zenunovića", *Blagaj: Islamsko predanje i bošnjačko naslijeđe*, vol. U, br. 1(1998); 24-27.

Prijevod:

Sejjid Kutb. *U okrilju Kur'ana (Fi zilali'l-Qur'an)*, 1-30. Sarajevo, FIN, 1996.-2000. (prijevod sa arapskog u saradnji sa prof. dr. J. Ramićem, mr. M. Hafizovićem, mr. E. Ljevakovićem).

Prof. dr. Enes Karić

1. *Kur'an u savremenom dobu* (2 toma, autor i priređivač), Sarajevo, Bosanski kulturni centar i El-Kalem, 1997.,
2. *Bosna sjete i zaborava*. Zagreb, 1997.,
3. *Ljudska prava u kontekstu islamsko-zapadne debate* (priređivač), Sarajevo, Pravni fakultet, 1997.,
4. *Semantika Kur'ana*. Sarajevo, Bemust, 1998.,
5. *Essays (on Behalf) of Bosnia*, Sarajevo, El-Kalem, 1999.
6. *Šerijatsko pravo u savremenim društvima*, Sarajevo Pravni centar, 1998. (priređeno u saradnji sa dr. Fikretom Karčićem).
7. "The Interpretation of the Qur'an and the Destiniv of the Islamic World", *Islamic Studies* 36, no. 1 (1997): 5-19.
8. "Islam in Contemporarv Bosnia, A Personal Statement", *Islamic Studies* 36, no. 3 (1997): 477-82.

Prijevod:

1. Knud Holmboe, *U susret Omeru Muhtaru*, Sarajevo, 1996.
2. Norman Cigar, *Uloga srpskih orijentalista u opravdavanju genocida nad muslimanima Balkana*. Sarajevo: Institut za istraživanje ratnih zločina, 2001. (prijevod sa engleskog u saradnji sa mr. Ahmetom Alibašićem),
3. Ebu Hamid el-Gazali, *Savjeti vlastima*. Sarajevo, El-Kalem

Prof. dr. Rešid Hafizović

1. *Teološki traktati I; o načelima islamske vjere*. Sarajevo: Bemust, 1996.,
2. *Znakovi šiijske duhovnosti*, Sarajevo, Bosanska knjiga, 1997.,
3. *Temeljni tokovi sufizma*, Sarajevo, Bemust, 1999.

Prijevod:

1. Frithjof Schuon, *Dimenzije islama*, Sarajevo, El-Kalem, 1997. (prijevod sa engleskog).
2. Frithjof Schoun, *O transcendentnom jedinstvu religija*, Sarajevo, Bemust, 1996. (prijevod s francuskog).
3. Henry Corbin. *Islam u Iranu I-IV*, Sarajevo, Bemust, 2001. (prijevod s francuskog).

4. James Winston Morris. *Orijentacije: Islamska misao u svjetskoj civilizaciji*, Sarajevo, El-Kalem, 2001. (prijevod s engleskog sa dr. Adnan Silajdžić i hfz. mr. Nevad Kahteran).

Prof. dr. Adnan Silajdžić

1. *Muslimani između Tradicije i Moderniteta*, Sarajevo, VKBI,
2. *Filozofijska teologija Abu al-Hasana al-Aš'arija*, Sarajevo, Bosanski kulturni centar, 1999.,
3. "Musulmans et Judeo-Chretiens ensemble (L'experience de Bosnie-Herzegovine)", u *Islam and-Christianity*, Peeters, 1998. (studija na francuskom jeziku),.
4. "Bitna znakovitost drugog Isaovog dolaska u rukopisu Mehmed-ef. Handžića", *Anali Gazi husrev begove biblioteke*, 1996.,
5. "Potreba i mogućnosti islamsko-kršćanskog dijaloga (islamski pogled)," *Vrhbosnensia*, Sarajevo, 2000.
6. "Mu'tazilijska kosmologija", *Znakovi vremena*, Sarajevo, 2000.

Prijevod:

1. *Bit polemike sa otpadnicima i inovatorima*, Sarajevo, El-Kalem, 2000. (prijevod klasičnog djela sa arapskog jezika),
2. Seyyed Hossein Nasr, *Sadr al-Din al-Shirazi i njegova Transcendentna Theozofija*, Institut Ibn Sina, Sarajevo, 2001. (prijevod sa engleskog jezika)
3. James Winston Morris. *Orijentacije: Islamska misao u svjetskoj civilizaciji*, Sarajevo, El-Kalem, 2001. (prijevod s engleskog sa dr. Rešid Hafizović i hfe. mr. Nevad Kahteran).

Dr. Ismet Bušatić

"Manuscritos de las obras de Ibn 'Arabi conservados en Bosnia", *Anaguel de Estudios Arabes VII* (1996): 47-56.

Dr. Džemaludin Latić

1. *Islam i svjetske religije I-II*, 2. izd., Sarajevo, El-Kalem, 2000.,
2. Jusuf el-Karadavi, *Halal i haram u islamu*, Sarajevo, Ljiljan, 1997. (prijevod u saradnji sa Seid - ef. Smajkićem).

Mr. hfz. Fadil Fazlić

1. *Tedžvid: pravila o učenju Kur'ana za studente FIN-a*. Sarajevo, El-Kalem, 1997.,
2. *Komparacija između Hafsovog i Veršovog kiraeta*, Sarajevo, El-Kalem, 2000.

Mr. Mesud Hafizović

1. *Udžbenici arapskog jezika* (I, II, III). Sarajevo, Ministarstvo i obrazovanja, nauke, kulture i sporta FBiH (MONKS FBiH), 1997. (u saradnji sa dr. Omerom Nakičevićem i dr. Jusufom Ramićem),
2. *Arapski jezik za 5.-8. razred osnovne škole*, četiri udžbenika. Sarajevo, MONKS FBiH, 1998.

Prof. dr. Enes Ljevaković

1. "Šerijatsko-pravne olakšice (*ruhas šer'ijja*)", *Takvim*, 1997.
2. "Zekat na nedozvoljenu imovinu", *Takvim*, 1998.
3. "O teoriji zloupotrebe prava u islamskom pravu", *Takvim*, 1999.
4. "Neopozivost i neotuđivost vakufa", *Takvim 2000. Prijevodi:*
5. *U okrilju Kur'ana*. Sarajevo: FIN, 1996-2000. (prijevod a irapskog u saradnji sa dr. Omerom Nakičevićem, dr. Jusufom Ramićem i mr. Mesudom Hafizovićem).

Prof. Sana'a al-Adly-Vejzagić

Arapski jezik: konverzacija, Sarajevo, FIN, 1999.

Mr. Ahmet Alibašić

"The Right of Political Opposition in Islamic History and Legal Theory: An Exploration of an Ambivalent Heritage," *Al-Shajarah: Journal of ISTAC*, vol. 4, br. 2 (1999): 231-95.

Prijevodi:

1. Mustafa Es-Siba'i, *Poslanikov životni put; pouke i poruke*, Tuzla. 1997.
2. Jusuf el-Karadavi, *Razumijevanje Sunneta (Kejfe nete'amelu ma'as-Sunneti-n-nabevijje)*, Sarajevo, Bemust, 2001.,
3. Norman Cigar. *Uloga srpskih orijentalista u opravdavanju genocida nad muslimanima Balkana*, Sarajevo, Institut za istraživanje ratnih zločina, 2001. (prijevod sa engleskog u saradnji sa dr. Enesom Karićem).

(Mr. Ahmet Alibašić i Mustafa Hasani, "Iz ljetopisa Fakulteta islamkih nauka 1996.-2000", *Zbornik radova*, Fakultet islamkih nauka, Sarajevo, 2001, br. 7, str. 345-360.)